

V předminulém čísle Levé fronty napsal soudruh St. K. Neumann úvodník O smyslu Levé fronty. Je to věc příliš vážná, abychom mohli ji přejít bez odpovědi. Ano, jde o smysl Levé fronty. Soudruh Neumann vyslovil zde určité názory, které skutečně jsou směnicemi další práce. Je otázka, nakolik jsou správné tyto směrnice. A tu podle mého skromného mínění je třeba říci několik slov. Nejde o soudruha Neumanna, jehož osoby si vážím. Jde skutečně o otázky širokého významu.

Je všeobecně známo a nebude třeba dokazovat, že dnešní společnost dělí se ve dvě třídy, proletariát a kapitalisty, které jsou spolu v neustálém zápase. Že dějiny společnosti jsou dějinami třídních bojů. To lze dokázat na tisíci denních faktech, patří to do základů marxismu. Mezi těmito dvěma základními třídami jako zrnko obilí mezi dvěma mlýnskými kameny žijí střední vrstvy: studenti, maloobchodníci, živnostníci, intelektuálové, rolníci, drobní majetníci, volná povolání atd.

Postupující vývoj kapitalistické společnosti vyvlastňuje značnou část jich, jiné jejich části staví do přímějšího námezdního poměru a nepatrnou část vyzvedává mezi kapitalisty.

Tato část lidské společnosti, velmi různorodá, má přes svou početnost mnohem menší význam než obě hlavní třídy. Zdánlivě sedíc uprostřed nich, je zmítána jako skořápka na moři silami, ležícími mimo ni. Tudíž také její ideologie, její způ-

sob myšlení vzniká mimo ni. Je závislý právě tak jako její existence na jedné nebo druhé hlavní síle společenské. Přitom nabývá její způsob myšlení určitého charakteristického zabarvení, daného právě jejím „mezitřídním“ postavením. Prostý dělník cítí závislost svého postavení na postavení svého kamaráda v továrně. Cítí tedy i závislost svého myšlení — vytváří svou třídní ideologii. Stejně tak měšťák.

Hokynář, prodávající syrečky za svým pultem a zdánlivě oddělený jím od ostatního „blátivého“ světa, vytváří si „svou vlastní“ filosofii, „samostatný, nezávislý“ způsob myšlení. Neuvědomuje si, že právě jeho myšlení závisí na třídních poměrech, ležících mimo něj.

Formální „nezávislost“ je tedy typickým znakem ideologie naší střední vrstvy.

Tento dlouhý výklad byl nutný nikoli pro soudruha St. K. Neumanna, autora vážného a důkladného pokusu o první původní marxistickou historii v českém jazyku, nýbrž pro čtenáře ne tolik obeznámené s marxismem.

Přikročíme k věci. Soudruh Neumann považuje Levou frontu za nezávislou. Ptáme se vždycky: na kom nezávislou — a soudruh Neumann nám to poví:

„Levá fronta je a zůstane nezávislou na straně komunistické a změnách v jejím nitru.“

Co je to komunistická strana? Jistěže ani soudruh Neumann nepopře, že ona, ať jsou jakékoli „změny v jejím nitru“, představuje dnes jedinou stranu dělnické třídy. Kdo bude tedy řešit rozhodné boje třídní? Nepochybně to bude dělnická třída, která vítězně bude řešit gigantický třídní zápas o novou společnost. Střední vrstvy nehrají a nebudou zde nikdy hrát úlohu přihlížejícího sekundanta, nýbrž úlohu tonoucího.

Říká-li někdo: jsem nezávislý na dělnické třídě, na její jediné politické straně, pak se neodbytně musíme ptát: na kom je tedy závislý? V Německu existovala kdysi „nezávislá sociálně demokratická strana“. Lenin, tento skvělý teoretik marxismu, nazval ji „nezávislou na proletariátu, zato však tím více závislou na buržoazii“.

Nechceme říci, že jde o stav, nýbrž o rozcestí, které ne-
zbytně tiskne ke zdi neodbytnou otázkou: buď, anebo!

Na základě své „nezávislosti“ chce Levá fronta „povedná-
vat o politických událostech a otázkách z jednoho nebo něko-
lika hledisek v duchu svobodné diskuse marxistické“.

Marxismus jakožto způsob myšlení je třídní ideologií pro-
letariátu. Není tedy pochyby, že nejlepší marxisté jsou v řa-
dách komunistické strany. Marxismus se nedá nabířovat.
Jako revoluční teorie vyrůstá z potřeb a zkušeností denního
třídního boje proletariátu. Přichází-li soudruh Neumann a
zavírá jej do akademické škatulky Levé fronty, stane se zde
mrtvolným předmětem scholastických „diskusí“.

Soudruh Neumann dále rozvíjí svou teorii jasněji: „Levá
fronta není — obrazně řečeno — časopis pro prosté vojáčky
třídního boje, chce především vychovávat kvalifikované
šarže...“

Tedy něco podobného jako umělá líheň na marxistické teo-
retiky. Mají ji v Anglii ve formě Independant Party, která
promptně na objednávku dodává dělnické vůdce z řad malo-
buržoazie, aby zkazili dělnické hnutí svou „nezávislostí na pro-
letariátu, avšak tím větší závislostí na buržoazii“, na bur-
žoazní ideologii. Jen posadte, soudruhu Neumann, své žáčky
do škamen marxismu a cvičte je čtyřikrát denně přeřkávat
hlavy z Kapitálu. Narostou jim pořádné oslí uši a budou z nich
jednou dobří Jiří Stolzové atd., kteří „vědecky“ budou hájit
zkažený marxismus. Ještě jedna poznámka. V knize Jediná
spravedlivá válka Johanna R. Bechera je vylíčen typ malo-
měšťáka. Jakživ nic neudělal, přečetl spoustu knih, chodí a šep-
tá dnes: „Víte, ono to přece s tím Trockým...“ a zítra: „To
je zajímavé, co píše Bucharin, přestože Stalin...“ atd. Česky
se tomu říká klevetník. Otravuje vzduch.

Jsou-li rozpory v komunistické straně, vyplývají z objektiv-
ní změny třídních poměrů a schopností vůdců a ideologií
dělnické třídy na tyto změny reagovat. Ony jsou vždy dialek-
ticky nutné a jsou řešeny v konečné řadě prakticky, revo-
lučním elánem dělnických a stranických mas. Potřebuje pak

strana k tomu stolní společnost maloměšťáků, hádajících se
o každé bezvýznamné slůvko ze stanoviska dialektického ma-
terialismu a především „nezávisle“? Tuším, že by se dočkala
tato společnost černého nevděku ze strany komunistické stra-
ny, třeba by se tvářila sebeučeněji a „nezávisleji“. Zato dočka-
la by se skvělého vděku od chóru kapitalistickými trusty vy-
držovaného tisku, chtivého „vědeckých“ důkazů proti revo-
lučnímu marxismu. Jak s gustem by si Právo lidu ocitovalo
z Levé fronty, že „Stalinova osobní diktatura, opírajíc se
o byrokracii, musí nutně vést k přerodu v kapitalistický sy-
stém“. Což nevydalo ÚDKN Trockého paměti?

Chce být Levá fronta, ať jako časopis nebo jako spolek,
takovou stolní společností? Chce poskytovat možnost koncent-
račního bodu pro všechny „spasitele“, jejichž názory a skutky
odsoudila revoluční avantgarda hlavní třídy budoucnosti,
jediné třídy, která může vytvořit nový společenský řád? Je
tohle úkolem Levé fronty?

Soudruh St. K. Neumann řekl v prvním čísle Levé fronty
toto a nyní se znovu cituje: „Poněvadž jde především o vol-
nou koncentraci sil různé provenience a různého naladění,
a nikoli o politickou stranu, a poněvadž náš týdeník ponechá
ze zásady jistě účelné velké pole diskusi, budou jeho sloupce
přístupny všem myšlenkám a názorům, které nebudou ve
vědomém rozporu se základní linií Levé fronty.“

Nejde tedy o nic menšího než najít tuto základní linii.
K tomu je třeba vyjít na světlo světa a podívat se, jak to tu vyhlí-
ží. Třídní boje se zostřují. S krizí pokračuje také dezorientace
širokých mas středních vrstev. Tisíce studentů se ptají, najdou-
li zítra zaměstnání. Tisíce maloobchodníků, živnostníků se
ptají, jak to s nimi dopadne. Tisíce příslušníků středních
vrstev s nářkem bloudí dnes v pralese, kde začíná obrovská
bouře, aniž by chápaly, co se děje, proč se to děje. Jen se
zoufale ptají!

Fašismus snaží se využít jejich dezorientovanosti a vytváří
z nich své úderné rotty. Operuje při tom všelijakými demago-
giemi.

Avšak i ty přes svou „radikálnost“ jsou již průhledné pro masy zoufalých „středních vrstev“. Vidí, že titíž lidé, kteří je chtějí jakoby zachraňovat, jsou těmi, kteří je uvrhli do mizérie.

Dá Levá fronta správnou odpověď na jejich otázku? Dovede zorganizovat jejich nespokojenost nejen proti jejich mizernému postavení, nýbrž i proti kulturní reakci (která právě zhoršuje také jejich ekonomické postavení!), ukáže jim pod vedením dělnické třídy, pod vedením její jediné strany cestu z tohoto bludiště? Ukáže jim cestu do nové společnosti? Ukáže jim příklad Sovětského svazu? Bude organizovat jejich odpor? Dělat to, je ona správná základní linie Levé fronty.

Tohle je nyní nejdůležitější anketa Levé fronty. Anketa, která se týká tisíců existencí. Toto slovo musilo být řečeno. Doufám, že i soudruh St. K. Neumann, o kterém jsem předsvědčen, že svůj článek myslil naprosto upřímně — mne pochopí. Otevřte okna! Čerstvý vzduch do Levé fronty! Čtenáři a členové mají slovo!

Nejsem si tím docela jist, zdá se mi však, že v polemice soudruha Bareše s mým názorem na nezávislost Levé fronty na komunistické straně mohlo by jít toliko o nedorozumění.

Řekl-li jsem, že Levá fronta je a zůstane nezávislou na komunistické straně a na změnách v jejím nitru, nemohl jsem tím jistě myslit, že Levá fronta by nebyla a neměla být v kladném a přímém poměru k dělnické třídě a jejímu předvoji, nýbrž, maje na mysli účel Levé fronty a opíraje se o desetileté zkušenosti s KSČ, chtěl jsem tím říci, že Levá fronta musí zůstat sdružením lidí, kteří marxisticky (a ovšem i leninsky) myslí a cítí, a lidí, kteří se tomu chtějí naučit, aniž však chtějí slepě přísahat na každý dočasný kurs dočasného vedení komunistické strany, aniž chtějí ze svého středu vylučovat soudruhy v detailech různě smýšlející. Neboť kdyby Levá fronta neměla být sdružením takových sil „různého provenience a různého naladění“, byla by zbytečná, ba nemožná, poněvadž by musila být složena jen z pravověrných členů strany, kteří však nemají vůbec práva k takovému sdružení vedle strany a bez dovolení strany. Vždyť ani sám jako vyloučený člen strany nemohl bych být předsedou Levé fronty a redaktorem tohoto časopisu.

Své stanovisko ke straně vyslovil jsem v předmluvě k brožuře Krize národa: „Nepovažuji-li v této chvíli za nutné nebo užitečné, abych byl komunistou matrikovaným, neznamená